

Anti-pestprotocol

Laatste update: sept 2022

Alle kinderen hebben er recht op zich in hun basisschoolperiode veilig te voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. We vinden het belangrijk dat kinderen vertrouwen hebben in zichzelf en de mensen om hen heen. Wederzijds respect en waardering zijn hierbij van groot belang. Voorop staat dat kinderen zich gelukkig en geborgen voelen en dat leren voor hen een leuke, prettige bezigheid kan zijn. De sfeer waarin een kind zich ontwikkelt is voor ons van groot belang. De houding van onze leerkrachten is dan ook open, bemoedigend, beschermend en positief.

Pesten:

Pesten komt helaas overal voor. Ook op school worden soms kinderen gepest.

De begrippen plagen en pesten worden regelmatig door elkaar gebruikt. Toch bestaat er een duidelijk verschil. Plagen zie je vaak bij mensen die elkaar wel mogen. Men neemt elkaar in de maling, zonder dat er een dreigende situatie ontstaat. Men haalt een grapje met elkaar uit. Bij pesten gaat het om gedrag dat één van de betrokkenen niet bevalt. Wanneer iemand aangeeft dat het gedrag moet stoppen en de ander gaat door, dan is er sprake van pesten. Bij pesten is er duidelijk sprake van een pester en een gepest kind. Het gedrag is (be)dreigend. Het gepeste kind wordt beschadigd en kan zich vaak niet verweren. Pesten gebeurt meestal niet openbaar. Het is daarom van groot belang dat pesten als verantwoordelijkheid gezien wordt door alle direct betrokken partijen (pester, gepeste kind, aanmoedigers, meelopers, helpers, omstanders, ouders en leerkrachten). Het is van belang dat alle kinderen weten dat pesten niet getolereerd wordt en dat ze hulp kunnen krijgen van volwassenen binnen en buiten de school en hierom durven vragen.

Doel van dit beleid is:

- duidelijk te maken dat we stelling nemen tegen pesten.
- de aanpak van onze school op het gebied van pesten te verhelderen.
- door regels en afspraken zichtbaar te maken, elkaar erop te kunnen aanspreken als er zich ongewenste situaties voordoen.
- inzichtelijk te maken wie welke verantwoordelijkheid heeft in geval van pesten.

Belangrijke uitgangspunten:

- Pesten wordt als verantwoordelijkheid gezien door alle direct betrokkenen.
- Onze school probeert pesten te voorkomen. Daarom wordt het onderwerp pesten, respect hebben voor elkaar en de uitgangspunten van Sociaal Sterke Groep regelmatig met de kinderen bespreekbaar gemaakt. Zo kan het preventief werken.
- Voorbeeldgedrag van ouders en leerkrachten is van belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies zonder geweld worden opgelost en uitgesproken.
- Als pesten optreedt, staan we als leerkrachten open voor signalen van kinderen en hun ouders en nemen we duidelijk stelling.
- Als pesten optreedt volgt een directe aanpak. Hierbij is zorgvuldige communicatie met betrokken kinderen, hun ouders en de leerkracht van belang.
- Het melden van pesten bij de leerkracht is een verantwoordelijkheid van eenieder die er weet van heeft. Melden van pestgedrag wordt dus niet opgevat als klikken.

Preventieve aanpak:

Op onze school proberen we pestgedrag vanuit het gedachtegoed van Sociaal Sterke groep zoveel als mogelijk te voorkomen. Vanuit een preventieve aanpak doen we het volgende:

- Aan het begin van elk schooljaar openen we met alle kinderen het schooljaar en bespreken we de afspraken en het gedachtegoed achter Sociaal Sterke Groep.
- We onderhouden goede contacten met ouders en informeren bij gesprekken met ouders o.a. naar het welzijn van hun kind. We informeren ouders bij informatieavond aan het begin van het schooljaar over Sociaal Sterke Groep. We lichten daarbij expliciet toe dat in geval van pesten een goede communicatie tussen ouders en school voor ons van groot belang is. Pesten gebeurt vaak niet onder toezicht van de leerkracht en dus zijn signalen vanuit thuis voor ons belangrijk.
- Voorafgaand aan bepaalde activiteiten wordt door de leerkracht regelmatig aangegeven welk gedrag van kinderen wordt verwacht.
- Wekelijks wordt een kringactiviteit gepland. Dit noemen wij: De Sociokring. Tijdens deze kring staat de sociaal-emotionele ontwikkeling centraal en wordt, naast de complimentenronde, in overleg een sociaal-emotioneel ontwikkelpunt afgesproken voor de aankomende week.
- Dagelijks werken de kinderen in de klas met een Sociobord. Na de pauze geven de kinderen op dit bord aan met wie ze in de pauze gespeeld hebben en of dit positief verlopen is of niet. Deze informatie is het startpunt voor eventuele ontwikkelgesprekken van de leerkracht met kinderen.
- Voor iedere vakantie vullen de leerlingen een OK-thermometer in. Dit is een formulier waarop zij o.a. kunnen aangeven hoe het met hen gaat. De leerkracht vult over iedere leerling ook een aantal vragen in rondom sociaal welbevinden en de sociale veiligheid. Bij signalen is dit directe aanleiding om met de leerling en eventueel betrokkenen in gesprek te gaan.
- Er is in de bovenbouwgroepen (vanaf groep 5) een toenemende aandacht voor mediawijsheid, dit met het oog op goede omgang met elkaar via de sociale media.
- Ieder schooljaar krijgen verschillende groepen een Rots en Water training om de groepsdynamiek en sociale vaardigheden van kinderen te bevorderen. Deze wordt gegeven door opgeleide Rots en Water trainers samen met de eigen leerkracht.
- Leerkrachten proberen door tijdig in te grijpen bij kleine conflicten, grotere ruzies en pesterijen te voorkomen. We zijn extra alert in vrijere situaties als pauzes, wisselmomenten, omkleden voor en na gymlessen en het naar binnen komen of naar buiten gaan van de groep.
- We werken vanuit Sociaal Sterke Groep met een logboekje en een "sfeerbewaker". De "sfeerbewaker" bekijkt het logboekje regelmatig om zo patronen in de omgangsvormen te ontdekken. De sfeerbewaker gaat met deze leerlingen in gesprek over hoe het spelgedrag positief kan worden bevorderd. De eigen leerkracht wordt op de hoogte gesteld van de inhoud van deze gesprekken.

Regels die uitgangspunt zijn voor het gedachtegoed van Sociaal Sterke groep:

- Wij gaan correct met elkaar om.
- Wij gaan prettig met elkaar om.
- Ik verbeter de omgang met elkaar.

Aanpak van pesten:

Als er zich toch peestsituaties voordoen dan pakken we dat als volgt aan:

- Er wordt gesproken met alle direct betrokken kinderen. We nemen het probleem serieus en gaan samen op zoek naar oplossingen. Betrokken kinderen worden hierbij in eerste instantie begeleid door de eigen leerkracht. De leerkracht bespreekt de situatie altijd met degene die de taak heeft van aanspreekpunt. Dit zijn de interne begeleiders. Indien nodig kan hij/zij een actieve rol krijgen in de aanpak.
- Incidenten, die plaatsvinden tijdens de pauzes worden door de surveillerende leerkrachten volgens vaste afspraken genoteerd in een logboek, waardoor structuren en patronen zichtbaar worden.
- De sfeerbewaker (Sociaal Sterke Groep) verzamelt regelmatig deze gegevens en initieert ontwikkelgesprekken vanuit zichtbare patronen.
- We nemen stelling tegen het pestgedrag. Gewenst en ongewenst gedrag wordt benoemd. De ouders van de betrokken kinderen worden geïnformeerd. De aanpak die zal volgen wordt met hen besproken. Indien gewenst kan externe deskundige hulp ingeschakeld worden.
- In sommige situaties kan er worden gekozen om ook de groep van de betrokken leerlingen te betrekken middels een klassengesprek. Andere kinderen uit de groep kunnen gevraagd worden alert te zijn op pestgedrag, bij te dragen aan het oplossen van pestgedrag en het gepeste kind te ondersteunen. We bespreken met kinderen welke rollen er (kunnen) zijn en op welke manier je vanuit je eigen rol positief invloed kan hebben op de situatie.
- De leerkracht houdt vinger aan de pols of het pestgedrag beëindigd wordt middels vervolgesprekken met betrokken kinderen en hun ouders.

Taken in de school:

De leerkracht is in het geval er sprake is van pesten de eerste contactpersoon voor de kinderen en hun ouders. De leerkracht gaat na hoe een situatie het beste aangepakt kan worden.

Op onze school zijn sfeerbewakers. Dit is een taak vanuit Sociaal Sterke Groep. Zij hebben de volgende taken:

- Zij monitoren de gegevens uit het logboekje
- Voeren preventief gesprekken met leerlingen uit het logboek.
- Informeren de leerkracht bij gesprekken over pest(gedrag).

Op onze school zijn ook aanspreekpunten voor kinderen, ouders en leerkrachten op het moment dat zich onverhoopt een peestsituatie voordoet. Gezien de grootte van de school is gekozen voor meer dan één aanspreekpunt. Dit zijn de interne begeleiders.

Als aanspreekpunten hebben zij de volgende taken:

- Kinderen, leerkrachten en ouders kunnen een beroep op haar doen om het pestprobleem in kaart te brengen en te helpen zoeken naar oplossingen. Tijdens het traject dat wordt uitgezet zal zij vinger aan de pols houden en begeleiding geven indien nodig.

- Zij registreren (pest)incidenten, data en betrokkenen.
- Zij hebben regelmatig overleg met betrokkenen om de huidige situatie te bespreken en af te stemmen.

Als anti-pestcoördinator hebben de intern begeleiders de volgende taken:

- Zij zijn verantwoordelijk voor het anti-pestbeleid binnen onze school. Zij houden zicht op berichtgeving en wetgeving omtrent het onderwerp pesten binnen het basisonderwijs zodat het beleid up-to-date is en voldoet aan de wet.
- Zij zijn er verantwoordelijk voor dat het beleid aangepast wordt bij veranderingen en zorgen ervoor dat leerkrachten kennis hebben van dit beleid en weten hoe te handelen.
- Zij zijn verantwoordelijk voor het monitoren van afname van de OK-thermometers die de sociale veiligheid van de kinderen in kaart brengt. Dit gebeurt tenminste vijf keer per jaar voor iedere vakantie in alle groepen. Aan de hand van de uitkomsten van de vragenlijsten worden zo nodig door de leerkracht actiepunten geformuleerd en wordt de anti-pestcoördinator ingelicht.
- Zij hebben regelmatig overleg met MT, gedragspecialisten en andere betrokkenen.

De vijfsporen-aanpak:

De hieronder beschreven benadering is een aanvulling op de eerder beschreven afspraken die er op gericht zijn een zo veilig mogelijk schoolklimaat te bewerkstelligen.

Bij het tegengaan van pesten wordt meestal uitgegaan van de vijfsporen-aanpak:

- steun bieden aan de leerling die gepest wordt
 - naar de leerling luisteren
 - met de leerling overleggen over mogelijke oplossingen
 - samen met de leerling werken aan oplossingen
 - een kring van veiligheid rond de leerling bouwen
 - zo nodig inschakeling deskundige hulp
- steun bieden aan de leerling die pest
 - gesprek – consequenties bespreken
 - probleemoplossend gesprek
 - bespreken wat pesten voor de ander betekent
 - hulp bieden bij het onderhouden van positieve relaties met andere leerlingen
 - de leerling helpen zich aan regels en afspraken te houden
 - zo nodig deskundige hulp inschakelen
- de ouders steunen
 - ouders die zich zorgen maken over pesten serieus nemen
 - informatie verschaffen
 - in samenwerking met de betrokken ouders het pestprobleem aanpakken
 - zo nodig doorverwijzen naar deskundige ondersteuning
- steun bieden aan de medeleerlingen en tegengaan onjuiste beeldvorming over pesten
 - het geconstateerde ongewenste gedrag bespreekbaar maken
 - met de leerlingen bespreken welke rol zij zouden kunnen spelen bij de oplossing
 - aangeven dat pesten geen normaal gedrag is
 - aangeven dat een leerling pesten niet over zichzelf afroept

- aangeven dat ander gedrag dan gemiddeld groepsgedrag ook bestaansrecht heeft indien niet vergeten wordt elkaar de ruimte te gunnen
- steun bieden aan de medewerkers/docenten/mentoren/enz.
 - informatie geven over pesten
 - informatie geven over de manier waarop pesten kan worden aangepakt

Bijlage: Rollen binnen sociale veiligheid

Functionaris	Taken/bevoegdheden/verantwoordelijkheden OBS Brandevoort
<p>Anti-pestcoördinator</p> <p>IB'ers</p>	<ul style="list-style-type: none"> * draagt zorg voor het anti-pestbeleid op school en houdt zicht op bericht- en wetgeving omtrent het onderwerp pesten * past beleid aan bij veranderingen, zorgt dat de leerkrachten kennis hebben van het beleid en weten hoe te handelen * zorgt voor monitoring van de OK-thermometers die minimaal vijf keer per jaar de sociale veiligheid in kaart brengt * formuleert aan de hand van de uitkomsten de nodige actiepunten en brengt deze onder de aandacht van directie en betrokken collega's
<p>Aanspreekpunt sociale veiligheid</p> <p>IB-ers</p>	<ul style="list-style-type: none"> * brengt een pestprobleem in kaart als kinderen hier een beroep op doen * begeleidt bij de route naar een oplossing. * registreert pestincidenten, waarbij data en betrokkenen worden vastgelegd conform AVG * verwijst of begeleidt naar de juiste persoon * checkt of afspraken zijn nagekomen en het pesten is gestopt
<p>Interne vertrouwenspersoon</p> <p>2 opgeleide collega's: Renate van den Heuvel en Saskia Sanderse</p>	<ul style="list-style-type: none"> * is een eerste opvang voor leerlingen, ouders en voor collega die een klacht hebben * is door directeur -na overleg met MR- aangesteld * is een laagdrempelig aanspreekpunt op school voor alle klachten over ongewenst gedrag * verwijst een collega naar de directeur, of MT of extern vertrouwenspersoon (als probleem bij directeur ligt) * verwijst eventueel naar extern vertrouwenspersoon, klachtenregeling of politie * zal klachten voor leerlingen en ouders intern begeleiden (niet oplossen) a.d.h.v. stappenplan * verzorgt een geanoniseerd jaarverslag indien zich casussen hebben voorgedaan

	<ul style="list-style-type: none"> * verzorgt voorlichting richting het team * verzorgt afgesloten bewaarplaats voor dossiers in directiekantoor (Hoeves) of bij administratie (Plaetse) * tekent een aanstellingsbesluit, heeft ontslagbescherming.
<p>Externe vertrouwenspersoon</p> <p>Astrid Venes: vertrouwenspersoon-vrouw@obsh.nl</p> <p>Peter van den Langenberg: vertrouwenspersoon-man@obsh.nl</p>	<ul style="list-style-type: none"> * Door het bevoegd gezag wordt minimaal één externe vertrouwenspersoon aangesteld * informeert de klager, adviseert en begeleidt tijdens de behandeling van de klacht, ook bij de klachtencommissie * zoekt eerst met klager naar oplossing binnen school en zal mogelijk als bemiddelaar optreden * indien intern geen oplossing mogelijk is, zal de externe vertrouwenspersoon, de klager aanraden een formele klacht in te dienen bij bevoegd gezag of klachtencommissie (LKC) * worden met emailadres vermeld in elke schoolgids